

NIPASHE: UK9.

*Mil. 100/- kuweka miundombinu kituo cha vifaranga vya samaki

Na Mbaraka Kambona, RUVUMA

KATIBU Mkuu, Wizara ya Mifugo na Uvuvi (Uvuvi), Dk. Rashid Tamatamah, amesema Serikali imepanga kutumia Sh. milioni 110 kwa ajili ya kuimarisha miundombinu ya Kituo cha Kutotolesha vifaranga vya samaki cha Ruhila ili kiweze kuzalisha vifaranga vitakavyokidhi mahitaji yaliyopo sasa.

Dk. Tamatamah aliyasema hayo alipotembelea kukagua shughuli zinazofanywa na kituo hicho kilichopo mkoani Ruvuma, juzi.

Alisema kwa mwaka huu wa fedha 2020/2021 Serikali imepanga kuzalisha vifaranga milioni 22, na kati ya hivyo, vifaranga milioni 16 vitazalishwa na vituo vya kutotolesha vya watu binafsi na vifaranga milioni 6 vitazalishwa na vituo

vya Serikali.

Dk. Tamatamah aliongeza kuwa hivi karibuni Wizara itatangaza zabuni kwa ajili ya kuimarisha na kuboresha kituo hicho ili kiweze kuwa na uwezo mkubwa zaidi wa kuzalisha vifaranga utakaowezesha kukidhi mahitaji yaliyopo sasa.

"Baada ya kuimarisha kituo hiki mwaka huu, mwaka ujao wa fedha tutafanya ukarabati mkubwa na ukarabati huo ukikamilika tunatarajia uwezo wa uzalishaji wa kituo hiki kuongezeka mara tatu zaidi ya sasa na hivyo kutaongeza uhakika wa upatikanaji wa vifaranga vya samaki," alisema Dk. Tamatamah

Naye, Mkurugenzi wa Idara ya Viumbe Maji kutoka Wizara ya Mifugo na Uvuvi, Dk. Nzael Madalla, alitoa rai kwa Watanzania hasa wale wanaoishi mbali na vyanzo vikubwa vya maji kama

maziwa kujihusisha na shughuli za ufugaji wa samaki kwani kwa kufanya hivyo kutawasaidia kupata kipato na lishe bora.

Kaimu Katibu Tawala anayeshughulikia Uchumi na Uzalishaji, Mkoani Ruvuma, Deogratius Sibula, alisema Ruhila kimekuwa kituo muhimu sana kwa mikoa ya Nyanda za Juu Kusini kwa sababu wafugaji wengi wanategemea kituo hicho kupata vifaranga vya samaki kwa ajili ya kufuga.

"Katika Mkoa wa Ruvuma kuna Wafugaji wa Samaki takriban 4,000 na kuna mabwawa ya samaki zaidi ya 6,000 na wote wamekuwa wakitegemea kituo hiki kwa ajili ya kupata mbegu na kupata elimu ya ugani, hivyo ni kituo muhimu sana katika kuchagiza ongezeko la ufugaji wa samaki na upatikanaji wa lishe bora kwa Wananchi," alisema Sibula

HABARI ZA BIASHARA

TADB watoa mkopo wa ng'ombe wa maziwa

Na Amina Omar, Korogwe

CHAMA cha Ushirika cha Wafugaji wa Ng'ombe wa Maziwa Mjini Korogwe (UWAKO) kimepata mkopo wa ng'ombe 30 wa maziwa wenye thamani ya Sh milioni 60 kutoka Bendi ya Maendeleo ya Kilimo Tanzania (TADB) kwa lengo la kusaidia kuongeza uzalishaji wa maziwa, hivyo kipato chao kuimarika.

Mkopo huo utalipwa kwa muda wa miaka mitatu na hivyo kusaidia kumaliza changamoto ya uhaba wa mifugo inayotoka maziwa bora.

Mwenyekiti wa UWAKO, Farida Ponda alisema mkopo huo utasaidia kuimarisha kipato cha wafugaji na sekta ya mifugo hapa ndani katika harakati za kuelekea uchumi wa viwanda.

"Vijana tunatakiwa kachanganika fursa za ufugaji bodala ya kufanikika ukosewa wa ajira kuanzi serikali imetolewa fursa ili kujikumbwa kichumi, kupitia fursa hii mtazara kufundikwa kichumi na hivyo kufika ndoto ya Tanzania ya viwanda," alisema.

Hata hivyo Ofisa Mifugo kutika Halmashauri ya Korogwe Mji, Dk Fortunatus Silayo wakati akikabidhi mifugo hivyo aliwataka wafugaji kujipapusha kuwatimia madaktari vishoka kutibu ng'ombe bali wahakikishi wanawatumia madaktari sahihi ili mifugo yao iweze kupata matibabu bora.

Alisema ili mifugaji apate maziwa ya kutosha ni vyema kuwapa ng'ombe malisho bora pamoja na kufuata ushauri unaoitolewa na wataalamu wa mifugo ili kuongeza uzalishaji wa maziwa kwa wingi.

Kwa upande wake Ofisa Ushirika wa halmashauri hiyo, Denis Ngumwe aliwataka wahakikishi ng'ombe waliopewa wanawaweka kwenye mabanda bora.

Naye mufuata wa ng'ombe, Yusta Luoga alikuwa Benki ya Maendeleo ya Kilimo Tanzania (TADB) na Ushirika wa UWAKO kwa ujumla kwa kufungua fursa za kichumi kwa vijana wa Mji wa Korogwe.

* Mil 110/- kuboresha utotoleshaji vifaranga vya samaki *

Na Mwandishi Maalumu, Ruvuma

WIZARA ya Mifugo na Uvuvi imesema serikali imepanga kutumia Sh milioni 110 kuimarisha miundombinu ya kituo cha kutotolesha vifaranga vya samaki cha Ruhila ili kuongeza tija kukidhi mahitaji.

Katibu Mkuu wa wizara hiyo, Dk Rashid Tamatamah aliyasema hayo mwishoni mwa wiki wakati akikagua shughuli zinazofanywa na kituo hicho kilichopo mkoani Ruvuma.

Alisema katika mwaka huu wa fedha 2020/2021 serikali imepanga kuza-

lisha vifaranga milioni 22, na kati ya hivyo milioni 16 vitazalishwa na vituo vya watu binafsi na vingine milioni 6 vitazalishwa kwenye vituo vya Serikali.

Dk Tamatamah alisema, hivi karibuni wizara itatangaza zabuni ili kukimarisha na kukiboresha kituo hicho kiwe na uwezo wa kuzalisha vifaranga kukidhi mahitaji.

"Baada ya kukimarisha kituo hiki mwaka huu, mwaka ujao wa fedha tutafanya ukarabati mkubwa na ukarabati huo ukikamilika tutatarajia uwezo wa uzalishaji wa kituo hiki kuongezeka mara tatu zaidi ya sasa na hivyo kutoongeza uhakika

wa upatikanaji wa vifaranga vya samaki," alisema.

Mkurugenzi idara ya viumbe maji katika Wizara ya Mifugo na Uvuvi, Dk Nazari Madalla, alitoa rai kwa Watanania hana wananishi mbali na vyaruzo vikubwa vya maji yakiwemo maziwa wajihiwishi na shughuli za ufugaji samaki ili wapate kipato na lishe bora.

"Nambe Watanania watembelee kituo hiki ili waweze kujifunza kwa vitendo namna ya kuchimba mabwawa makubwa na kufugaji samaki ili kujongezwa kipato na lishe bora kwa ajili yao na watoto wan," alisema.

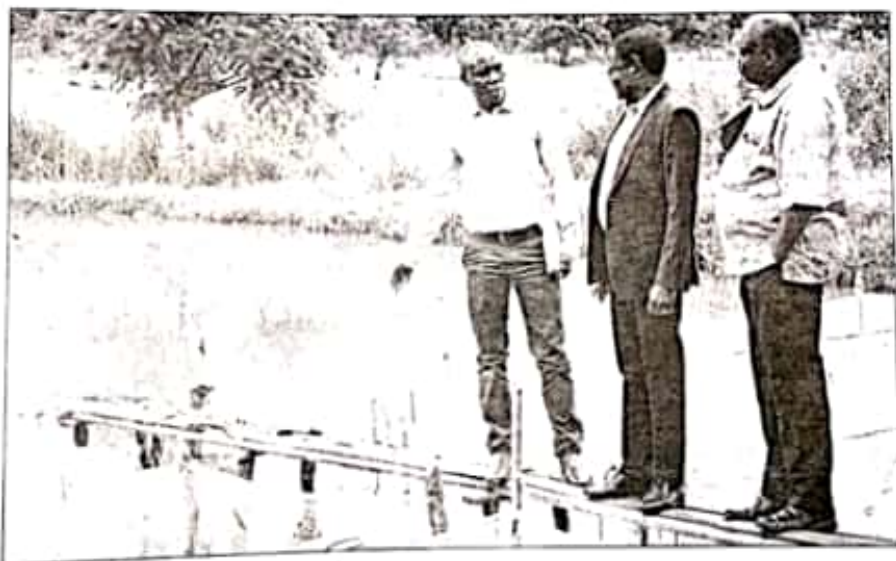
Kaimu Katibu Tawala anayeshughulikia Uchumi

na Uzalishaji, mkoani Ruvuma, Demogratius Sibula, alisema Ruhila kimekuwa kituo muhimu kwa mikoa ya nyanda za juu kusini kwa sababu wafugaji wengi wanakitengema kituo hicho kupata vifaranga vya samaki kwa ajili ya kufuga.

"Katika Mkoa wa Ruvuma kuna wafugaji wa samaki takribani elfu tne na kuna mabwawa ya samaki zaidi ya elfu sita na wote wamekuwa wakitegemea kituo hiki kwa ajili ya kupata mbegu na kupata elimu ya ugani, hivyo ni kituo muhimu sana katika kuchagiza ongezeko la ufugaji wa samaki na upatikanaji wa lishe bora kwa Wananchi," alisema Sibula.

Ofisa Mfawidhi wa Kituo cha Ruhila, Emmanuel Maneno, alisema baadhi ya mikoa ya nyanda za juu kusini inakabiliwa na utapiamlo hivyo kuna fursa ya uhakika kumdokana na tatizo hilo kwa kufuga samaki ili kupata lishe bora na kipato.

Maneno alisema, mikoa ya nyanda za juu kusini ina mazingira mazuri ya kuchuga samaki kwa sababu hali ya hewa ni nzuri, maji yapo ya kutosha lakini pia malighafi kwa ajili ya kutengeneza chakula cha samaki inapatikana kwa urahisi na hivyo kufanya gahacama za ufugaji wa samaki kuwa chini.

Ofisa Mfawidhi wa Kituo cha kutotolesha vifaranga vya samaki cha Ruhila, Emmanuel Maneno (kushoto) akifafanua jambo kwa Katibu Mkuu, Wizara ya Mifugo na Uvuvi, Dk Rashid Tamatamah (katikati) alipotembelea kituo hicho kilichopo mkoani Ruvuma mwishoni mwa wiki. Kulia ni Mkurugenzi wa Idara ya Ukuaji Viembe Maji wa wizara hiyo, Dk Nazari Madalla. (Na Mwigapicha Wetu)

Wanawake wahimizwa kujiunga saccos kumiliki uchumi

Na Suleiman Shagata, Mwanza

JUKWAA la Wanawake wa Chama cha Kuweka na Kukopa (Saccos) mkoani Mwanza ume-wakopesha wanachama wake zaidi ya Sh bilioni 4.3 kwa mwaka 2020 na kuwahimiza wanawake zaidi wajunge ili waweze kumiliki fursa za uchumi nchini.

Hayo yaliitwa na Mwenyekiti wa jukwaa hilo Jijini Mwanza, Rachel Malifedha wakati wa uzinduzi wa jukwaa hilo. Malifedha alisema

jukwaa hilo linaundwa na vyama vya ushirika 29 huku 14 vikwa hai na 15 vikiwa havitanyi kazi zake vizuri.

Ushirika wao una wanachama 114,731 na kati yao wanachama ni 6,168 na wanawake ni 4,885. Alisema wamekopesha Sh bilioni 4.336 kutariza Januari hadi Desemba 2020.

Alisema lengo la kuunda jukwaa hilo ni kumaidia kujenga mikakati ya majadiliano ya pamoja na hivyo kupata mbinu chanya yenye faida kwa kuwaza kumaidia kujenga miradi imara ya uzalishaji.

Mkoa wa Wilaya ya Nyamagana, Dk Phillis Nyimbi alisema serikali inatambua umuhimu wa Saccos katika mchango wa ukusaji wa uchumi wa taifa, hivyo alitoa rai kwa Benki Kuu (BoT) kumaidia chombo hicho kufanikiwa.

Alivitaka vyama hivyo kuchagua viongozi waadilifu na kutumia fedha kwa kufuata kanuni zake ili Saccos zifanikiwe kukua na kuwa na mchango mkubwa katika kuleta maendeleo ya taifa.

Dk Nyimbi aliwataka wanawake kutumia jukwaa hilo kubadilishana uzoefu ili waweze kupata

tija kwa kuangalia ni kwa namna gani wengine wamefanikiwa ili kutimaye waweze kuwa vinara wa maendeleo.

Mkurugenzi wa Nitete Foundation, Flora Lauwo aliwataka wanawake katika jukwaa hilo kuwa wabunifu kwa kutengeneza bidhaa kutokana na ramilimali zililopo hapa ndani kwa ajili ya ustawi wa afya ya binadamu.

Alisema mwele na vyakula vingi vinavyopatikana katika shemeu mbalimbali humu nchini vinaweza kutumika kochakata dawa lishe ambao zina faida kubwa ka-

tika mwili wa binadamu.

"Katika kipindi ambacho ugonjwa la Covid-19 ulikuwa katika kilele dawa lishe imekuwa ni suluhisho, hivyo wanawake wenzangu tunalo jukumu la kutumia majukwaa haya kubadilishana uzoefu utakotuwenzisha kufanikiwa katika ujenzi wa taifa la viwanda," alisema Lauwo.

Alisema wao wamekuwa wakitegemea bidhaa kutokana na mimea inayopatikana hapa na kuwa na faida kubwa kwao, mamumizi ya binadamu katika kufika na kwa afya ya binadamu.

Na Oscar Job

Hongerereni Arusha utoaji maziwa kwa wanafunzi

SERIKALI kupitia Bodi ya Maziwa Tanzania (TDB) imeanza mpango wa kuwapatia maziwa wanafunzi wa shule za msingi nchi nzima ikiinza na mkoa wa Arusha na baadae kwenda nchi nzima.

Lengo la hatua hiyo ni kuwajenga kiafya na kiakili wanafunzi hao sambamba na kuwaongezea uelewa darasani.

Mpango huo unaohusisha uchangiaji wa gharama kido-go kutoka kwa mzazi kwa ajili ya kuwezesha upatikana-ji wa maziwa hayo kutoka viwandani kuwa endelevu, umepokelewa kwa mikono miwili na wazazi wa mkoa huo, walimu na hata wakuu wa idara ya elimu wakisema ni muhimu kwani pia utasaidia kuongeza maudhurio ya wanafunzi shuleni.

Mpango huo wa majaribio unaowahusisha wanafunzi takribani 10,000 wa shule

za msingi 14 mkoani humo unaenda sambamba na utaratibu wa utoaji wa chakula shuleni unaotekelezwa na asilimia kubwa ya shule za mkoa huo.

Baadhi ya wazazi wamesema gharama ya Sh 2,000 ambazo wanapaswa kutoa kwa mwezi ili kufanikisha watoto wao kunywa maziwa shuleni ni jambo jema kwani itaboresha afya kuliko viburudisho vingine ambavyo watoto wao hununua kila siku wanazowapa kama matumizi.

Wamesema hawana shaka na uchangiaji wa gharama hizo hasa ikizingatiwa ni ndogo wana uwezo wa kuimudu na kusisitiza kuwa kwa kuwa shule nyingi za mkoa huo zina utaratibu wa kutoa chakula kwa wanafunzi, kuwapo kwa mpango huo wa kutoa maziwa ni jambo wanaloliunga mkono kwa asilimia 100.

Wamesema kupitia mpango huo wanafunzi kunywa maziwa mara mbili kwa wiki shuleni ni jambo linaloweze-kana na kueleza kuwa kama utaonesha mafanikio zaidi wapo tayari kuongeza fedha

ili badala ya watoto hao kunywa maziwa mara mbili kwa wiki ziweze kuongezeka hadi kufikia tano.

Kwa mujibu wa Bodi ya Maziwa Tanzania, mpango huo umeanza kwa majaribio katika mkoa huo ba baada ya hapo utakwenda katika shule za msingi nchi nzima, pamoja na mambo mengine umelenga kuboresha afya za wanafunzi na kuwaepusha na udumavu tatizo ambalo linawakabili watoto wengi nchini.

Imesema kupitia vikao vya wazazi na kamati za shule, wamekubaliana kuwa ni vyema suala hilo walifanikishe kwa kuwa lina manufaa makubwa kwa afya za watoto lakini pia kwa ajili ya kuwaongezea uelewa darasani hivyo kuongeza ufaulu katika mitihani yao ya shule na kitaifa.

Kwa upande wao, baadhi ya walimu wakuu wa shule za msingi mkoani Arusha akiwemo wa Shule ya Msingi ya Makumbusho, Francisca Michael wamesema ujio wa mpango huo ni muhimu kwa maendeleo ya wanafunzi na shule kwa ujumla, huku

wakiwataka wakuu wa shule ambao bado hawajaanza mpango huo kuchangamkia.

Ofisa Elimu Wilaya ya Longido, Pamela Materu amesema kuanzishwa kwa mpango huo ni jambo ambalo wao kama wasimamizi wa elimu wamelipokea vyema kwa kuwa lina faida kubwa kwa watoto hao na zaidi linapendeza kwa kuwa limeungwa mkono na wazazi wengi wa wilaya hiyo.

Amesema kuna umuhimu mkubwa wa utekelezaji wa mpango huo kwani utaisaidia wilaya kuendelea kupanda kitaaluma baada ya miaka ya hivi karibuni kupata matokeo mazuri katika mitihani mbalimbali kutokana na mipango mizuri iliyowekwa ikiwamo utoaji wa chakula kwa wanafunzi ambao sehemu ya gharama huchangiwa na wazazi.

MSAMIATI
WA LEO

Habari LEO

KITALI:

NUKUU

Kizimbani w

Na Mwandishi Wetu

■ WATUMISE-liwanne wa Shirika la Umemu Tanzania (Tanesco), wamefikishwa katika Mahakama ya Hakimu Mkuu Kisumu wakikabiliwa na mshtaka mwanne ikiwemo la kuongoza genge la uhalifu, wizi, kutumia nyaraka kufanya udanganyifu na kusababishia senkali hasara ya zaidi ya Sh

milioni 33. Washtakiwa t mahakamani mw washtakiwa hao Ofisa manuruzi wa Singida, Issa ni dereva wa T Godfrey Maleko Tanesco Kurasi Msoka (Ofisa Kumsini).

Wakili wa Martenus Mara Wakili wa Serika

Watakiwa kufuatilia ubora wa nyama

Na oscar Mzuka, Dodoma

■ MAOFISA wa Halmashauri wa Jijini Dodoma, waliko kwenye sekta ya nyama, wametakiwa kufuatilia kwa ukaribu sana nyama kuanzia machinjoni na uuzaji wake ili kudhibiti nyama zenye dosanikiwemo vibudu.

Hayo yalisemwa Jijini Dodoma jana na msajili wa Baraza la Veterinari Tanzania, Dkt. Bedan Masuruli, alipokuwa akiongea na gazeti hili kuhusu ukuwaji wa sheria za nyama, unaofanywa na baadhi ya wafanyabiashara ya nyama.

Dkt. Masuruli alisema ukukwaji wa sheria hizo unaofanywa na baadhi ya wafanyabiashara wadau wa nyama, inachangiwa na baadhi ya maafisa wa nyama, katika kazi zao kwa kufanyakazi kwa mazoea na rushwa na hivyo kukiuka sheria ya bodi ya nyama.

"Kiwa upande wetu, sisi wa Veterinari kunahakikisha sheria zetu kwa sekta ya mifugo zinafuatwa na kunafanya udhibiti wa juu, madaktari wetu wa mifugo wanasifuata, na pia kuwachukulia hatua kali ya kinhera kwa maduka ya dawa za mifugo kwa yule anapobainika kuza dawa zilizoisha muda, na mambo mengine," alisema Dkt. Masuruli.

Aidha alisema, baraza la veterinari linafanya ukaguzi mara kwa mara kote nchini na wale waliobainika kufanya makosa yanayohusu wanyama wa mifugo, linafuata sheria na pia inaweza kuwalikisha mahakamani.

Naye ofisa mifugo wa Jijini hio Dkt. Gratian Mwesiga, alisema kuwa alipata taarifa hizo, tunazotaka kutanya kazi ikwa na ile ya nyama vibudu.

Alisema kitengo chake kimeanza kutanya ukaguzi katika maeneo ya nyama Jijini Dodoma ili kudhibiti hali hiyo.

"Si rahisi kwa asilimia 100 kukabiliana nazo, tunajitahidi kuweka mambo sawa, tunashangaa kuwa nyama vibudu zinatoka wapi. Nyama tunazopima na zile za ubora tunazigonga mhuri kuzitambua," alisema Dkt. Mwesiga.

Kwa upande mwingine amevionba vyombo vya habari kushirikiana nao kwa ukaribu zaidi, kuibua mambo mbalimbali yanayokwenda kinyume cha Sheria ya Jiji, kwa mfano kwenye mabucha ya nyama.

Waziri Mkuu jana katika n Simanjiro. Pia Mradi wa ma

Kero

Na Mwandishi

■ MADIWA za Msimuni na ya Kinondoni za watu wanne ili kusimamia mferaji wa Miki unahatarisha n hasa wakati wa Mapendekus. Kamati hizo y mkutano wa hizo mbili Jiji jana ambapo mengine bai walitamika ku ambayo upole ya nyumba zac minyoo kwa w Tunawasha kwa kuunda tungependa m marekebishi, ni mbaya sar

* Serikali kutumia mil. 100/- kuimarisha Kituo Ruhila *

**Na Mbaraka Kambona,
Ruvuma**

■ ■ KATIBU Mkuu Wizara ya Mifugo na Uvuvi (Uvuvi), Dkt. Rashid Tamatamah amesema serikali imepanga kutumia sh. milioni 110 kwa ajili ya kuimarisha miundombinu ya Kituo cha Kutotolesha Vifaranga vya Samaki cha Ruhila, ili kiweze kuzalisha vifaranga vitakavyokidhi mahitaji yaliyopo sasa.

Dkt. Tamatamah aliyasema hayo alipotembelea na kukagua shughuli zinazofanywa na kituo hicho kilichopo mkoani Ruvuma mwishoni mwa wiki.

Alisema kwa mwaka huu wa fedha 2020/21, serikali kupitia

Wizara ya Mifugo na Uvuvi imepanga kuzalisha vifaranga milioni 22 na kati ya hivyo, milioni 16 vitazalishwa na vituo vya kutotolesha vya watu binafsi na vifaranga milioni 6, vitazalishwa na vituo vya serikali.

Aliongeza kuwa hivi karibuni, Wizara itatangaza zabuni kwa ajili ya kuimarisha na kuboresha kituo hicho, ili kiweze kuwa na uwezo mkubwa zaidi wa kuzalisha vifaranga utakaoweza kukidhi mahitaji yaliyopo sasa.

"Baada ya kukimarisha kituo hiki mwaka huu, mwaka ujao wa fedha tutafanya ukarabati mkubwa na ukarabati huo, ukamilika tunatarajia uwezo wa uzalishaji wa kituo hiki kuongezeka mara tatu

zaidi ya sasa na hivyo kutaongeza uhaloko wa upatikanaji wa vifaranga vya samaki," alisema.

Naye Mkurugenzi wa Idara ya Viumbe Maji kutoka Wizara ya Mifugo na Uvuvi, Dkt. Nazeel Madalla alitoa rai kwa Watanzania hasa wale wanaoishi mbali na vyanzo vikubwa vya maji kama maziwa kujihusisha na shughuli za ufugaji wa samaki kwani kwa kufanya hivyo kutawasaidia kupata kipato na lishe bora.

"Naomba Watanzania watembelee kituo hiki ili waweze kujifunza kwa vitendo namna ya kuchimba mabwawa makubwa na ufugaji samaki, ili kujiongeza kipato na lishe bora kwa ajili yao na watoto wao," alisema.

Kwa upande wake Kaimu Katibu Tawala anayeshughulikia Uchumi na Uzalishaji mkoani Ruvuma, Deogratius Sibula alisema Ruhila kimekuwa kituo muhimu kwa Mkoa ya Nyanda za Juu Kusini kwa sababu wafugaji wengi, wanategemea kituo hicho kupata vifaranga vya samaki kwa ajili ya kufuga.

"Katika Mkoa wa Ruvuma kuna wafugaji wa samaki takriban 4,000 na kuna mabwawa ya samaki zaidi ya 6,000 na wote wamekuwa wakitegemea kituo hiki kwa ajili ya kupata mbegu na kupata elimu ya ugani, hivyo ni kituo muhimu katika kuchagiza ongezeko la ufugaji wa samaki na upatikanaji wa lishe bora kwa wananchi," alisema.

Ofisa Mfawidhi wa Kituo cha Ruhila, Emmanuel Maneno alisema baadhi ya Mkoa ya Nyanda za Juu Kusini inakabiliwa na utapamlo, hivyo fursa ya uhakika ya kuondokana na tatizo hilo ni kufuga samaki ambao watawahakikisha kupata lishe bora na kipato cha kujikimu kimaisha.

Maneno aliongeza kuwa, Mkoa ya Nyanda za Juu Kusini ina mazingira mazuri ya kufuga samaki kwa sababu hali ya hewa ni nzuri, maji yapo ya kutosha lakini pia malighafi kwa ajili ya kutengeneza chakula cha samaki, inapatikana kwa urahisi na hivyo kufanya gaharama za ufugaji wa samaki kuwa chini.

Katibu Mkuu, Wizara ya Mifugo na Uvuvi (Uvuvi), Dkt. Rashid Tamatamah akina maji ya Ziwa Nyasa alipotembelea Kituo cha Udhambi wa Rasilimali za Uvuvi Ziwa Nyasa kilichopo Mbamba bay wilayani Nyasa Mkoa wa Ruvuma mwishoni mwa wiki. Wa kwanza kulia ni Mkurugenzi Idara ya Ukuzaji Viumbe Maji (WMUV), Dkt. Nazeel Madalla. (Picha na Mbaraka Kambona)

Watendaji Buguruni watakiwa kujieleza kwa Meya

Na Heri Shaaban

■ ■ MEYA wa Halmashauri ya Ilala, Omary Kumbilamoto amewataka Watendaji wa Serikali Kata ya Buguruni kujieleza kwa nini wamesusia kikao chake.

Kumbilamoto haliyasema hayo katika kikao cha Serikali ya Mtaa kilichoandaliwa na Mwenyekiti wa Mtaa huo, Bakari Uwesu kilichokuwa kikadili maendeleo ya mtaa pamoja na ulinzi na usalama.

"Naomba Ofisa Mtendaji wa Kata ya Buguruni na timu yake, Ofisa Elimu Kata, Ofisa Afya, Ofisa Maendeleo Kata mlete maelezo kwa nini mimeshindwa kuja katika mkutano, nani ajibu kero zenu kiwa kama nyinyi ndiyo viongozi wa kata hii," alisema.

Meya Kumbilamoto alisema katika vikao vyote ngazi ya mtaa au kata anapokwenda kiongozi

TUHUMA

Baba mbaroni akidaiwa kubaka wanawe

Hawa Mathias, Mwananchi
hmathias@mwananchi.co.tz

Mbeya. Polisi mkoani Mbeya inamshukilia Iskaka Mkumbwa (53), mkazi wa Kata ya Itende Jijini hapa kwa tuhuma za kuwabaka watoto wake wawili wa kike, huku mmoja anayesoma kidato cha tatu akipata ujauzito.

Kamanda wa polisi mkoani hapa, Ulrich Matei alilieleza Mwananchi jana kuwa mtuhumiwa alitenda vitendo hivyo kwa nyakati tofauti na kuwatishia kuwaua endapo watapiga kelele.

"Kitendo kilichofanywa na mtuhumiwa sio cha kiungwana kwani baada ya mama yao kufariki, baba alikuwa akiishi na mmoja wa watoto wake anayesoma kidato cha tatu, huku mdogo wa darasa la sita alichukuliwa kulelewa na mama wa hiari ambaye ni jirani," alisema.

Alieleza mtuhumiwa alikamatwa na watoto hao walitoa ushirikiano wa kueleza namna baba yao alivyokuwa akiwafanyia vitendo hivyo kwa nyakati tofauti. Alisema mtuhumiwa

atafikishwa mahakamani baada ya uchunguzi, huku akiwataka wananchi kuwafichua wazazi wenye tabia za aina hiyo.

Dada wa watoto hao alidai alibaini wadogo zake kuingiliwa kimwili na baba yao baada ya mmoja wao kupimwa na kukutwa ana ujauzito wa miezi mitatu na alipohojiwa, alimtaja baba yao kuhusika. "Mdogo wake alikiri kuwa baba yao amekuwa akimwita chumbani na kumbaka, huku akimtishia kuwa akipiga kelele atamuua," alisema.

TAARIFA ZAIDI

Mwenyekiti wa Mtaa, Obed Mahema alieleza baada ya kupata taarifa hizo alitoa taarifa kwa viongozi wa kata akiwepo diwani na mtuhumiwa kukamatwa.

Alliomba Serikali kulivalia njuga sua hilo, kwani kata hiyo kesi nyingi za ukabaji na mimba za utotoni zimekuwa zikilishia ngazi za familia.

MWANANCHI UK.24

ZIARA

Katibu Mkuu
Wizara ya
Mifugo
na Uvuvi,
Dk Rashid
Tamatamah
akinawa katika
Ziwa Nyasa
alipotembelea
Kituo cha
Udhibiti wa
Rasilimali za
Uvuvi Ziwa
Nyasa kilichopo
Mbamba
Bay, wilayani
Nyasa, mkoani
Ruvuma,
juzi. Kulia ni
Mkurugenzi,
Idara ya Ukuzaji
Viumbe Maji
(WMUV), Dk
Nazael Madalla.
Picha na
WMUV

unguza
imavu

Morogoro

wa hali ya walo chini il Morogoro ioka asimia i.4 mwaka nicali kutoa tia masuala wa watoto wazito na zaa. ina mkoani mkoa wa Agembe, athmini ya elezaji wa ja na Bima CHF. wa hali ya ilo mkoani a mwaka i na elimu wahudumu nbapo kila afa wawili wa kutoa a na jamii

i kushuka Morogoro a mkataba aka 2018 mkoa na muhuri ya kwa niaba

uwa mkoa le Sanare aliwataka rauri zote lingi 1000 za chini ya a mapato esha lishe

elfu moja ielekezwa i kutoka a mapato jboresha e umri wa inatolewa fu kama anare. i vyema a huo ja katika ya iCHF wezesha zu wakati uma hiyo. Morogoro ta kuwa iekwisha wa bima

Kanuni za uvuvi kupitiwa upya

Na Mbaraka Kambona, Dodoma

■ Waziri wa Mifugo na Uvuvi, Mashimba Ndaki amesema kufuatia changamoto zilizotokeza katika utekelezaji wa marekebisho ya kanuni za uvuvi za mwaka 2020 serikali imeazimia kuzipitia upya ili ziendane na mahitaji ya sasa.

Ndaki aliyasema hayo juzi jijini Dodoma wakati akiongea na Waandishi wa Habari na kutoa utafanuzi kuhusu matumizi ya zana za uvuvi katika maji yote nchini.

Alisema hivi karibuni Wizara imepokea maoni na changamoto mbalimbali kutoka kwa wadau wa sekta ya uvuvi kutoka Ukanda wa Bahari, Ziwa Tanganyika, Ziwa Victoria kuhusiana na marekebisho

ya kanuni za uvuvi ya mwaka 2020 katika baadhi ya vipengele.

Ndaki alisema kuwa maeneo ambayo yameonesha kuwa na changamoto nyingi ni katika uvuvi wa kutumia nyavu za mtando (Ring net) wakati wa mchana katika ukanda wa Bahari ya Hindi, utaratibu wa kupima ukubwa wa macho ya nyavu kwa kutumia kipimo kilichoaishwa katika kanuni kinachofahamika kama Mesh Gauge na uvuvi wa Dagaa wakati wa mbalamwezi.

Kufuatia changamoto hizo, Waziri Ndaki alitoa maelekezo kuwa Taasisi ya Utafiti wa Uvuvi Tanzania (TAFIRI) ifanye utafiti kuhusu uvuvi wa kutumia nyavu za mtando na iwasilishe taarifa kwa Waziri huyo ndani ya siku kumi

na nne (14) ili serikali iweze kutoa maelekezo.

Kuhusu utaratibu wa kipimo cha ukubwa wa nyavu, Waziri alisema kuwa watahikikiana na Shinika la Viwango Tanzania (TBS) na watotoa maelekezo ni kipimo gani kitumike lakini kwa sasa utaratibu wa kupima nyavu uendelee kama ilivyokuwa awali kwa kutumia kipimo cha Venier Calliper.

Pia, Ndaki aliwaagiza wataalamu wa wizara kutoa haraka mwongozo kuhusu uvuvi wa Dagaa wakati wa mbalamwezi ili kuondoa sintofahamu iliyopo sasa ya wakati gani hasa uvuvi huo ufanyike.

Aidha, Ndaki aliongeza kwa kusema kuwa wizara yake itapitia upya marekebisho ya kanuni zote za

uvuvi na kuharakisha marekebisho ya kanuni nzima ya Mwaka 2020 ili iendane na wakati.

Katika hatua nyingine, Ndaki alitoa wito kwa wadau wa sekta ya uvuvi wakiwemo wavuvi na wafanyabiashara kuendelea kutoa ushikiano kwa serikali ili kuhakikisha shughuli za uvuvi zinaendeshwa kwa ushikishwaji na kunakuwa na uvuvi endelevu wenye tija.

Ndaki alifagiza Halmashauri zote nchini kushikikiana na jamii za wawazi kusimamia kukamilifu rasilimali za uvuvi kwa mujibu wa sheria zilizopo huku akiwakumbusha wafanyabiashara wa zana za uvuvi na viwanda vya kutengeneza zana za uvuvi kuzalisha na kuuza zana zinazokubalika kisheria.

Katibu Tawala wa Wilaya ya Uyui Moses Pesha akitoa salamu za Serikali jana wakati wa kikao cha Baraza la Madiwani ambalo lilipitisha mapendekezo ya makisio ya shilingi bilioni 34.2 kwa ajili ya mapato na matumizi ya mwaka ujao wa fedha. (Picha na Vincent Tiganya)

ONI 110/- >> Kuimarisha miundombinu ya kituo cha kutotolesha vifaranga vya samaki

Kituo cha kutotolesha vifaranga kuimarishwa

Na MWANDISHI WETU, Ruvuma

WIZARA ya Mifugo na Uvuvi, imepanga kutumia sh. milioni 110 kuimarisha miundombinu ya Kituo cha Kutotolesha vifaranga vya samaki cha Ruhila, ili kuzalishe vifaranga vitakavyokidhi mahitaji yaliyopo sasa.

Kauli hiyo ilitolewa mwishoni mwa wiki iliyopita na Katibu Mkuu wa wizara hiyo anayeshughulikia uvuvi, Dk. Rashid Tamatamah, alipokagua shughuli zinazofanywa na kituo hicho kilichopo Mkoani Ruvuma.

Alisema kwa mwaka huu wa fedha 2020/2021, serikali kupitia wizara hiyo ilipanga kuzalishe vifaranga milioni 22 na kati ya hivyo milioni 16 vitazaliswa na vituo vya kutotolesha vya watu binafsi na milioni sita vitazaliswa na vituo vya serikali.

Dk. Tamatamah alisema hivi karibu watatanzaga zabuni kwa ajili ya kuimarisha na kuboresha kituo hicho ili kowe na uwezo mkubwa zaidi wa kuzalishe vifaranga utakaokidhi mahitaji yaliyopo sasa.

"Baada ya kukimarisha kituo hiki

mwaka huu, mwaka ujao wa fedha tutafanya ukarabati mkubwa ambao ukikamilika tunatarajia uwezo wa uzalishaji utaongezeka mara tatu zaidi ya sasa, hivyo kutakuwa na uhakika wa upatikanaji wa vifaranga vya samaki," alisema.

Mkurugenzi wa Idara ya Viumbe Maji kutoka Wizara hiyo, Dk. Nazael Madalla, alitoa rai kwa Watanzania hususan wanaoishi mbali na vyanzo vikubwa vya maji kama maziwa kujihusisha na shughuli za ufugaji wa samaki, kwa kuwa kutawasaidia kupata kipato na lishe bora.

"Naomba Watanzania watembelee kituo hiki wajifunze kwa vitendo namna ya kuchimba mabwawa makubwa na kufugaji samaki ili kujiongezea kipato na lishe bora kwa ajili yao na watoto wao," alisema.

Kaimu Katibu Tawala anayeshughulikia Uchumi na Uzalishaji Mkoani hapa, Deogratius Sibula, alisema Ruhila kimekuwa kituo muhimu kwa mikoa ya nyanda za juu kusini kwa sababu wafugaji wengi wanategemea kituo hicho kupata vifaranga vya samaki kwa ajili

ya kufuga.

"Katika Mkoa wa Ruvuma kuna wafugaji wa samaki takriban 4,000 huku kukiwa na mabwawa ya samaki zaidi ya 6,000 na wote wamekuwa wakitegemea kituo hiki kwa ajili ya kupata mbegu na kupata elimu ya ugani.

Hivyo, hiki ni kituo muhimu sana katika kuchagiza ongezeko la ufugaji wa samaki na upatikanaji wa lishe bora kwa wananchi," alisema.

Ofisa Mfawidhi wa Kituo cha Ruhila, Emmanuel Maneno, alisema baadhi ya mikoa ya nyanda za juu kusini inakabiliwa na utapiamlo, hivyo fursa ya uhakika ya kuondokana na tatizo hilo ni kufuga samaki ambao watawahakikisha kupata lishe bora na kipato cha kujikimu kimaisha.

Maneno alisema mikoa hiyo ina mazingira mazuri ya kufuga samaki kwa sababu hali ya hewa ni nzuri, maji yapo ya kutosha, pia malighafi kwa ajili ya kutengenezea chakula cha samaki inapatikana kwa urahisi, hivyo kufanya gharama za ufugaji wa samaki kuwa chini.

Wananchi Ruangwa wavutiwa utekelezaji wa ilani ya CCM

NA SOPHIA NYALUSI, Ruangwa

WANANCHI wa Wilaya ya Ruangwa, Mkoani Lindi, wameeleza kuvutiwa na Chama cha Mapinduzi (CCM), jinsi kinavyofanya kazi zake katika kuhakikisha ilani ya Uchaguzi ya Chama inavyotekelezwa maeneo mbalimbali.

Kauli hiyo ilitolewa mwishoni mwa wiki iliyopita na baadhi ya wakazi wa Wilaya hiyo akiwemo Jane Mdemu, wakati wa maadhimisho ya miaka 44 ya kuzaliwa kwa CCM ambayo katika mkoa wa Lindi, yalitanyika Wilaya ya Ruangwa.

Jane alisema CCM imefanya kazi nzuri katika sekta mbalimbali hususan afya, umeme na elimu ambapo kila kata kuna shule za sekondari.

"Kila kiji kina umeme na zahanati yake, hivyo tunampongeza Rais Dk. John Magufuli na Mbunge wa Ruangwa, Kassim Majaliwa (Waziri Mkuu), kwa kuleta maendeleo makubwa katika Wilaya yetu," alisema.

Aliongeza kuwa: "Katika Wilaya yetu ya Ruangwa, kuna shule ya sekondari ya wasichana Lukasi Maria, ambayo kwa sasa inapokea hadi kidato cha tano na sita, hizo zote ni juhudi ya serikali ya awamu ya tano chini ya Rais Dk. Magufuli kwa kuona Wilaya ya Ruangwa nayo inakuwa na ufalu mzuiri wa wanafunzi."

Peter Muhongolo alisema Mbunge wa Jimbo la Ruangwa, Majaliwa ameletea jimbo hilo maendeleo yakiwemo kila kiji kuna umeme, maji na kuhakikisha barabara za kila eneo zinapitika.

"Wananchi wa Ruangwa tunamuomba kila lenye kiveri katika kuhakikisha anakuwa na afya nzuri ili ashughulike matatizo yote ambayo kwa aslimia 98 ameyatatua katika kila sekta," alisema.

Mwenezi wa CCM Mkoa Lindi, Amiri Mkalipa, alisema serikali imefanya kazi kubwa katika Wilaya Ruangwa kuhakikisha inawaletea maendeleo wananchi wake.

Alisema mbunge wa Jimbo hilo, ameendelea kuleta wawekezaji ili kuitanua Wilaya ya Ruangwa na kuwa na ajira nyingi kwa vijana kutokana na ujenzi wa viwanda, hivyo waliwomba wananchi waendeleo kuamini CCM katika kuwatumikia.

UTEKELEZAJI ILANI

MAENDELEO

Kila kiji kina umeme na zahanati yake, hivyo tunampongeza Rais Dk. John Magufuli na Mbunge wa Ruangwa, Kassim Majaliwa (Waziri Mkuu), kwa kuleta maendeleo makubwa katika Wilaya yetu.

VIFARANGA

KATIBU Mkuu wa Wizara ya Mifugo na Uvuvi (Uvuvi), Dk. Rashid Tamatamah (katikati), akipata maelezo kutoka kwa Ofisa Mkuu wa Kituo cha Kutotolesha Vifaranga vya Samaki Ruhila, Emmanuel Maneno, kuhusu kituo hicho, Mbamba Bay, Wilaya ya Nyasa mkoani Ruvuma, mwishoni mwa wiki. Kulia ni Mkurugenzi wa Ukuzaji Viumbe Maji katika wizara hiyo, Dk. Nazael Madalla.

HABARI KITAIFA

NIPASHE UK 10.

Exim Benki:
Tumepata
faida licha
ya Covid-19

Na Mwandishi Wetu

BENKI ya Exim (Group) imetangaza kupata faida ya jumla ya Sh. bilioni 25.3 (kabla ya kodi) kwa mwaka 2020 ikilinganishwa na hasara ya kiasi cha Sh. bilioni 8.4 bilioni iliyopata kwa mwaka uliopita, hatua inayoakisi ukuaji wa asilimia 402 wa mwaka hadi mwaka.

Mafanikio havo vanav

Mbaroni tuhuma kutorosha mifugo mipakani

Na Mwandishi Wetu, TANGA

JESHI la Polisi Mkoa wa Tanga kwa kushirikiana na Wizara ya Mifugo na Uvuvi limewakamata watuhumiwa wawili wa utoroshaji wa mifugo maeneo ya mipakani.

Kwa mujibu wa Kamanda wa Polisi Mkoa wa Tanga, Blasius Chatanda, watuhumiwa hao wamekamatawa kufuatia operesheni kubwa iliyoanzishwa hivi karibuni, ambayo lengo lake ni kudhibiti matukio ya wizi wa mifugo pamoja na usafirishaji wake nje ya nchi bila kufuata utaratibu.

Kamanda Chatanda alisema pamoja na kuwakamata watuhumiwa hao wawili, jeshi hilo linaendelea kuwatafuta wengine ambao wamekuwa wakijishughulisha na utoroshaji huo wa mifugo kinyume cha taratibu.

"Mpaka wetu wa Horohoro ni miongoni mwa mipaka inayoweza kutumika kupeleka

mifugo nje ya nchi hususani nchi jirani ya Kenya na pia bahari yetu ya Hindi nayo inaweza kutumiwa kuvusha mifugo kupeleka Tanzania Visiwani, Comoro, Ushelisheli na Madagascar," alisema Chatanda.

"Ndio maana tukaanzisha operesheni hii kabambe, na katika eneo hili la Wilaya ya Mkinga kulikuwa na watuhumiwa watatu ambao walikuwa wakidaiwa kusumbua sana katika eneo hili, tumewakamata wawili ambao wameunganishwa na wengine waliokamatwa Arusha na taratibu za uchunguzi zinaendelea ili hatimaye wafikishwe mahakamani."

Alisema mkoa wa Tanga ni kati ya mikoa yenye wafugaji wengi na kuwataka wale wote wanaojihusisha na vitendo vya utoroshaji wa mifugo waache mara moja na kwamba mkono wa sheria hautawaacha salama endapo wataendelea na vitendo hivyo.

"Katika mpaka wa Horohoro kwa miaka mingi mifugo ilikuwa inavushwa bila kufuata

utaratibu, kwa sababu ilikuwa inapitwa katika njia zisizo rasmi na kwenda kwenye soko la nchi jirani hali ambayo ilichangia wafugaji kuuza mifugo kwa hasara na wengine kupoteza mifugo wakati wa kuvuta kwenda huko," alisema Chatanda.

"Na baada ya kufanya uchunguzi tulitaka kwamba wapokeaji wengi wa mifugo hii walikuwa mpakani na wengine walikuwa madaraka kwenye maeneo wanaoishi, na hiyo endapo suala hili lingeendelea kuchwa lingesabisha hasara kubwa. Serikali na mkono mrefu tumejipanga vizuri kikome sha vitendo hivi na tunawataka wale waliokuwa wanafanya hivyo waache mara moja kwa maana hawako salama."

Wiki iliyopota, Waziri wa Mifugo na Uvuvi Mashimba Ndaki aliagiza kukamata kwa watu wanaojihusisha na utoroshaji wa mifugo kwenda nchi za nje.